



ردیف	سؤالات	بارم
	با تدبر در آیات و حدیث به سؤالات، پاسخ دهید.	
۱	آیه شریفه ﴿كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَ نَبَلُوكُم بِالْشَّرِّ وَ الْخَيْرِ فِتْنَةً...﴾ اشاره به کدام «سنت الهی» دارد؟	۰/۵
۲	هر یک از عبارات قرآنی زیر بیانگر کدام یک از «معیارهای تمدن اسلامی» است؟ الف) ﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَ أَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَ الْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ...﴾ ب) ﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ...﴾	۱
۳	عبارت قرآنی زیر در تضاد با کدام مرتبه توحید است؟ ﴿... أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ﴾ «یا برای خدا شریکانی قرار دادند که [آن شریکان هم] مثل خدا آفرینشی داشته‌اند و در نتیجه [این دو] آفرینش بر آنان مشتبه شده است.»	۰/۵
۴	کدام سخن امام موسی کاظم (ع) باعث انقلاب درونی در «بشر بن حارث» شد؟ سخن امام (ع) چه تأثیری بر او گذاشت؟	۱
	درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را مشخص کنید.	
۵	اعتقاد به توحید در ربوبیت به معنای نادیده گرفتن نقش و اثر انسان و سایر موجودات است.	۰/۵ <input type="checkbox"/> درست <input type="checkbox"/> نادرست
۶	به جا آوردن نماز صبح به صورت دو رکعت و قبل از طلوع آفتاب بدون نیت الهی، دارای حُسن فاعلی است.	۰/۵ <input type="checkbox"/> درست <input type="checkbox"/> نادرست
۷	نتیجه مصرف‌گرایی در تمدن جدید، غافل شدن انسان از تکامل بُعد معنوی خویش است.	۰/۵ <input type="checkbox"/> درست <input type="checkbox"/> نادرست
	گزینه مناسب را انتخاب کنید.	
۸	منظور از شناخت اولیه خداوند، کدام گزینه است؟ (۱) تفکر درباره نیازمند بودن جهان به خدا در پیدایش (۲) درک حضور خدا بر اساس فطرت خویش	۰/۵
۹	«سوزاننده درخت اخلاص» و «عامل ارزشمندی یک عمل»، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟ (۱) گناه - معرفت و آگاهی (۲) تمایلات دانی - راز و نیاز با خداوند	۰/۵
۱۰	مهم‌ترین عامل برای حضور کارآمد یک کشور در میان افکار عمومی جهان چیست؟ (۱) تقویت فرهنگ جهاد و شهادت (۲) استحکام و اقتدار نظام حکومتی	۰/۵
	مفاهیم و اصطلاحات زیر را تعریف کنید.	
۱۱	اختیار:	۰/۵
۱۲	توبه در اصطلاح دینی:	۰/۵
۱۳	ارتباط موارد «ستون راست» و «ستون چپ» را تعیین کنید. (در ستون چپ یک مورد اضافی است). الف) آموزش گناهان با توبه ب) تقویت ایمان هنگام شنیدن آیات خدا ج) افزایش طول عمر با دادن صدقه د) فراهم کردن امکانات و لوازم از سوی خدا برای همه افراد ۱) سنت تأثیر اعمال در زندگی انسان ۲) سنت توفیق الهی ۳) سنت املاء ۴) سنت سبقت رحمت الهی بر غضب او ۵) سنت امداد عام الهی	۱



ردیف	سؤالات	بارم
۱۴	با توجه به متن زیر، به سؤال پاسخ دهید. «فردی بارها در جامعه به صورت آشکار، گناه می‌کند و حتی از انجام آن ابراز خرسندی می‌نماید. با این وجود، خداوند پیوسته بر نعمت‌ها و امکانات وی می‌افزاید.» این مسأله، با توجه به کدام‌یک از «سنت‌های الهی» قابل تحلیل است؟ توضیح دهید.	۱
۱۵	به سؤالات زیر، پاسخ کوتاه دهید. مرز توحید و شرک در توانایی برآوردن حاجات انسان توسط دیگران، کجاست؟	۰/۵
۱۶	چگونه فرار از اختیار، خود دلیلی بر اختیار است؟	۰/۵
۱۷	«وابسته بودن موجودات به قضای الهی»، به چه معناست؟	۰/۵
۱۸	لازمه ورود یک تاجر به کسب و کار حلال، آشنایی با چیست؟	۰/۵
۱۹	بیت «برو این دام بر مرغی دگر نه / که عنقا را بلند است آشیانه»، بیانگر کدام میوه درخت اخلاص است؟	۰/۵
۲۰	چنان‌که می‌دانیم شیطان با حیل‌هایی به دنبال دور کردن انسان از توبه است: الف) آن «حیل‌ها» را نام ببرید. ب) از کدام «حیل» بیشتر برای گمراه کردن جوانان استفاده می‌کند؟	۱
۲۱	به سؤالات زیر، پاسخ کامل و تشریحی دهید. دوست حمید به او گفت: در یک سایت شرط‌بندی عضو شده و از این طریق پول خوبی به دست آورده است. حمید گفت: «مگر نمی‌دانی که شرط‌بندی و قمار در اسلام حرام است!» دلایل حرام شمرده شدن شرط‌بندی و قمار در اسلام را بنویسید.	۱
۲۲	طبق نظر اسلام حلال و حرام بودن انواع موسیقی سنتی و غیرسنتی (کلاسیک و مدرن) را شرح دهید.	۱
۲۳	چرا انسان‌ها نمی‌توانند به «ذات و چیستی خداوند متعال» پی ببرند؟ توضیح دهید.	۱
۲۴	از باورهای نادرست مبلغان مسیحی؛ «گناه نخستین» و «ضرورت غسل تعمید کودکان» را توضیح دهید.	۱
۲۵	چرا موحد واقعی، انسانی امیدوار و در برابر مشکلات صبور است؟ توضیح دهید.	۱/۵
۲۶	وضعیت معیار علم و دانش را در شبه جزیره عربستان، قبل و بعد از اسلام، با هم مقایسه کنید.	۲



پاسخنامه

۲۱- از آنجایی که خدا نصیحت‌گر حقیقی انسان است و می‌داند که گناه مانع سعادت انسان است نسبت به آن هشدار می‌دهد تا انسان از آن دوری کند، شرط‌بندی و قمار هم یک کار بیهوده است - پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده‌ای برای جامعه ندارد به کار می‌گیرد میان برنده و بازنده کینه و دشمنی به وجود می‌آورد. (درس ۸)

۲۲- طبق نظر اسلام استفاده از انواع موسیقی سنتی و غیرسنتی (کلاسیک و مدرن) حلال و جایز است. فقط آن نوع موسیقی که بی‌بند و باری و شهوت را تقویت کند و مناسب مجالس لهو و لعب باشد حرام است. استفاده از ابزارها و آلات موسیقی برای اجرای سرودها و برنامه‌های فرهنگی مفید حلال و جایز است. (درس ۸)

۲۳- زیرا لازمه شناخت هر چیزی احاطه و دسترسی به آن است، ذهن ما محدود، ذات و حقیقت خداوند نامحدود است پس نمی‌توانیم به ذات نامحدود خداوند احاطه یابیم و او را بشناسیم. (درس ۱)

۲۴- آنان معتقد بودند که آدم در بهشت اولیه مرتکب گناه شده است و این گناه به فرزندان آدم نیز سرایت کرده است و هر کسی با گناه اولیه به دنیا می‌آید، بنابراین هر کودکی پس از تولد باید غسل ویژه‌ای به نام تعمید داده شود تا از آن گناه پاک گردد. (درس ۱۰)

۲۵- انسان موحد هیچ حادثه‌ای را در جهان بی‌حکمت نمی‌داند، گرچه حکمت آن را نداند. از همین‌رو او همواره انسانی امیدوار است در مقابل سختی‌ها و مشکلات، صبور و استوار است و آن‌ها را زمینه موفقیت‌های آینده‌اش قرار می‌دهد. باور دارد که دشواری‌های زندگی نشانه بی‌مهری خداوند نیست، بلکه بستری برای رشد و شکوفایی اوست (درس ۳)

۲۶- قبل از اسلام: نشانه‌هایی بسیار اندک از تعقل و تفکر و دانایی بود، جامعه سرشار از خرافات و جهل بود مثل سرودن شعر برای شراب و ... فقط ۱۷ نفر سواد خواندن و نوشتن داشتند.

بعد از اسلام: اولین آیاتی که آغازگر رسالت بود درباره دانش و آموختن بود، دعوت به تفکر، تعقل و خردورزی در جای جای کتاب قرآن مشاهده شد، دعوت مکرر قرآن کریم به خردورزی و دانش از یک طرف و تشویق‌های دائمی رسول خدا (ص) از طرف دیگر، سد جاهلیت و خرافه‌گرایی را شکست و یکی از جاهل‌ترین جوامع آن روز را مشتاق علم ساخت، رسول خدا (ص) آموختن علم را بر مردم واجب دانست، حضرت زهرا (س) به سؤالات متعدد مردم پاسخ می‌داد. (درس ۹)

۱- سنت ابتلاء (امتحان یا آزمایش الهی) (درس ۶)

۲- الف) عدالت محوری (رفع تبعیض)

ب) پذیرش ولایت الهی (اطاعت از اولی‌الامر) (درس ۹)

۳- توحید در خالقیت (درس ۲)

۴- اگر بنده می‌بود، بندگی می‌کرد و حرمت صاحب خود را نگه می‌داشت. / توبه کرد و به پیمان خویش وفادار ماند در سلک مردان پرهیزکار و خداپرست درآمد. (درس ۷)

۵- نادرست (درس ۲)

۶- نادرست (درس ۴)

۷- درست (درس ۱۰)

۸- گزینه ۲ (درس ۱)

۹- گزینه ۱ (درس ۴)

۱۰- گزینه ۲ (درس ۱۰)

۱۱- اختیار، توانایی بر انجام یک کار یا ترک آن است. (درس ۵)

۱۲- توبه در اصطلاح دینی به معنای بازگشت از گناه به سوی خداوند و قرار گرفتن در دامن عفو و غفران اوست (درس ۷)

۱۳- الف) ۴ (سنت سبقت رحمت الهی بر غضب او)

ب) ۲ (سنت توفیق الهی)

ج) ۱ (سنت تأثیر اعمال در زندگی او) د) ۵ (سنت امداد عام الهی) (درس ۶)

۱۴- سنت املاء و استدراج / اگر چنین فردی چنان در گناه پیش رود که از گناه خود خرسند باشد و با حق دشمنی و لجajt کند، خداوند بر امکانات و نعمت‌های او می‌افزاید اما او با اختیار خود از این نعمت‌ها در جهت افزایش گناه استفاده می‌کند، اینجاست که این نعمت‌ها به صورت بلای الهی ظاهر می‌شود و هر روز گناهانش سنگین‌تر می‌شود و به تدریج به هلاکت ابدی نزدیک‌تر می‌شود که این سنت، حاکم بر زندگی معاندان و غرق‌شدگان در گناه است. (درس ۶)

۱۵- اگر این توانایی‌ها را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم شرک است اما اگر ای توانایی‌ها را صرفاً از خدا و به اذن او بدانیم، عین توحید است. (درس ۲)

۱۶- چون حتی اگر بخواهد آن را انکار کند باز هم این کار اختیاری است و با خواست و اراده خود انجام داده است. (حتی فردی که اختیار را در سخن انکار می‌کند در عمل از آن بهره می‌برد و آن را اثبات می‌کند.) (درس ۵)

۱۷- به این معناست که مخلوقات جهان با فرمان و حکم و اراده الهی ایجاد می‌شوند. (درس ۵)

۱۸- آشنایی با احکام تجارت در اسلام. (آشنایی با احکام شرعی تجارت) (درس ۸)

۱۹- نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان (درس ۴)

۲۰- الف) ناامید کردن از رحمت الهی - به تأخیر انداختن توبه (تسویف) - گام‌به‌گام کشاندن به سوی گناه ب) به تأخیر انداختن توبه (تسویف) (درس ۷)